

Protokół
kontroli problemowej przeprowadzonej
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, REGON: 291081487, NIP: 9591343066, e-mail: sekretariat@pcprkielce.pl tel. 41 200 17 01. Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest Pani Anna Florczyk-Bielna.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie: Anna Korcipa – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych (kierująca zespołem kontrolerów), Kamila Sokołowska – inspektor wojewódzki Oddziału ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pisemnych, imiennych upoważnień do kontroli o numerach odpowiednio 911/2023, 912/2023 z 12 grudnia 2023 roku wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Pana Mariusza Paska.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce. Dokonano wpisu do książki kontroli PCPR pod numerem 4/2023¹. Czynności kontrolne zakończono w dniu 8 stycznia 2024 r. po przekazaniu przez PCPR dokumentacji uzupełniającej zagadnienia kontroli.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Przedmiotem kontroli była realizacja przez samorząd powiatowy zadań wynikających z art. 19 pkt 2, 12 oraz art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.):

¹ Plan kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego zakładał kontrolę wykonywania zadania własnego wynikającego z art. 19 pkt 2, 12 oraz art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej przez powiat kielecki ziemski. Ze względu na odmowę Sekretarza Powiatu dokonania przez zespół kontroli wpisu do książki kontroli starostwa powiatowego, kontrolę przeprowadzono w jednostce organizacyjnej powiatu realizującej zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej – Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

- 1) Sposób realizacji przez powiat zadania, polegającego na prowadzeniu interwencji kryzysowej;
- 2) Zakres prowadzonej interwencji kryzysowej na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
- 3) Kwalifikacje osób realizujących działania interwencyjne, w tym udzielających wsparcia psychologicznego, socjalnego i prawnego;
- 4) Sposób i zakres świadczenia poradnictwa specjalistycznego;

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

1) Sposób realizacji przez powiat zadania, polegającego na świadczeniu interwencji kryzysowej

Obowiązek prowadzenia przez samorząd powiatowy ośrodków interwencji kryzysowej uregulowany został w art. 19 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Zadanie to wprowadzono do kanonu obowiązkowych działań powiatu na mocy przedmiotowej ustawy w roku 2004 (Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593). Obowiązek świadczenia interwencji kryzysowej, zgodnie z delegacją wynikającą z art. 112 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej powierzono powiatowym centrom pomocy rodzinie, co w przypadku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach potwierdzają zapisy §1.1 Uchwały Nr XLV/55/2022 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia zmian w Statucie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach [zał. nr 1], treść §1 załącznika do obowiązującego w dniu kontroli Statutu PCPR (Uchwała Nr LXIII/68/2023) Rady Powiatu w Kielcach z 27 września 2023 r. [zał. nr 2] oraz zapisy Regulaminu Organizacyjnego PCPR obowiązujące na mocy Uchwały Nr 306/347/2022 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 12 października 2022 roku [zał. nr 3].

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach mieści się na parterze budynku Starostwa Powiatowego ul. Wrzosowa 44 w Kielcach. Budynek przystosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pozbawiony jest barier funkcjonalnych oraz został wyposażony w pętlę indukcyjną dla osób niedosłyszących. Jednostka świadczy pomoc interwencyjną od poniedziałku do piątku zarówno w formie bezpośredniego kontaktu, jak i telefonicznie. Pomoc interwencyjna prowadzona jest w różnych godzinach, również poza godzinami pracy PCPR. W ramach pomocy interwencyjnej osoby w kryzysie mogą skorzystać z pomocy psychologicznej, prawnej oraz socjalnej.

Kielce

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PCPR za świadczenie interwencji kryzysowej odpowiada kadra wchodząca w skład *wielosobowego stanowiska ds. interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – „PP”*. Do obowiązków ww. stanowiska, zgodnie z §1 ust 13 Uchwały Nr 306/347/2022 należy m. in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa przez diagnozę, profilaktykę i terapię dla osób i rodzin mających trudności lub wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów;
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej;
- współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie zlecenia realizacji zadań publicznych i udzielanie wsparcia finansowego w oparciu o zawarte umowy, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w szczególności zadań dotyczących interwencji kryzysowej.

Jak wynika z regulaminu organizacyjnego jednostki kadra wielosobowego stanowiska ds. interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje również działania interwencyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym udziela wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz organizuje oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc. Na dzień prowadzenia kontroli w skład wielosobowego stanowiska ds. interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie wchodziło pięć osób pracowników.

Ponadto, poza ww. stanowiskiem PCPR zatrudnia radcę prawnego, dzięki czemu mieszkańcy powiatu kieleckiego mają możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego ochrony praw lokatorów oraz innych dziedzin prawa np.: karnego i administracyjnego. Pomoc prawna udzielana jest również poprzez przygotowywanie pism procesowych. Poradnictwo prawne udzielane jest w poniedziałki i środy w siedzibie PCPR przy ul. Wrzosowej 44 w godz. 7.15-9.45 oraz w czwartki w godz. 15.00 - 18.00 w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. Okrzei 18/7 w Kielcach. Jednostka informuje potencjalnych beneficjentów o możliwościach uzyskania pomocy za pośrednictwem strony internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz mediów społecznościowych [zał. nr 4].

Jednostka dysponuje opracowaną procedurą postępowania interwencyjnego w różnych sytuacjach kryzysowych t.j. przemoc w rodzinie, kryzysy rodzinne i małżeńskie, próby suicydalne, żałoba, długotrwała i ciężka choroba, wykorzystanie seksualne. Procedura zawiera wskazania do pracy z osobami w kryzysie, w tym zasady udzielania wsparcia, schemat postępowania interwencyjnego, listy kontrolne dot. diagnozowania danego problemu itd. [zał. nr 5].

Korczyński

Z przygotowanego na potrzeby zestawienia dot. powodów świadczenia 'interwencji kryzysowej' wynika, że dominującymi przesłankami korzystania ze wsparcia PCPR w latach 2022 i 2023 były: problemy natury prawnej, klęski i katastrofy, przemoc i konflikty w rodzinie oraz problemy i trudności wychowawcze. Osoby zgłaszające się po pomoc do PCPR korzystały głównie ze wsparcia psychologicznego i prawnego, w mniejszym stopniu z pomocy socjalnej.

W 2022 roku udzielono 972 świadczeń w postaci pomocy psychologicznej, 236 porad prawnych oraz 152 świadczeń z zakresu poradnictwa socjalnego. W roku 2023 do dnia kontroli, wsparcia psychologicznego udzielono 944 razy, porad prawnych 184 razy, poradnictwo socjalne świadczone 123 razy [zał. nr 6].

Na podstawie przedłożonego zestawienia stwierdzono, że wśród beneficjentów pomocy interwencyjnej dominują kobiety (51% w 2022, 48% w 2023 r.). Mężczyźni korzystający z pomocy interwencyjnej w roku 2022 jak i 2023 stanowią około 20%, natomiast w stosunku do roku 2022 wzrosła liczba dzieci objętych interwencją kryzysową. W 2022 roku dzieci w interwencji kryzysowej stanowiły 29%, natomiast w roku 2023 osoby niepełnoletnie stanowią blisko 32% osób objętych interwencją kryzysową.

Jednostka deklaruje, że w większości przypadków pomoc interwencyjna świadczona jest już w dniu otrzymania zgłoszenia, rzadziej w ciągu 24 h. Maksymalny czas oczekiwania na pomoc interwencyjną określono „mniej niż tydzień”, z zaznaczeniem, że dotyczyło to ok. 10% zgłoszeń. Zgodnie z uzyskanymi informacjami interwencja kryzysowa w 50% świadczona była w formie jednorazowego wsparcia, 10% osób była objęta wsparciem PCPR do 1 tygodnia, tyle samo korzystało ze wsparcia ok. 2-3 tygodnie. Natomiast 20% osób korzystało ze wsparcia PCPR powyżej 3 miesięcy.

Powiat kielecki nie dysponuje własną infrastrukturą techniczną w postaci ośrodka interwencji kryzysowej. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu kieleckiego w okresie kontroli zlecono w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jednostka 23 grudnia 2020 roku ogłosiła konkurs na realizację ww. zadania. Wybrano wówczas ofertę złożoną przez Caritas Diecezji Kieleckiej, prowadzące Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach. W ofercie zawarto informacje na temat zasobów rzeczowych i kadrowych umożliwiających udzielenie pomocy w sytuacji kryzysu osobom wymagającym wsparcia, w tym w formie całodobowego czasowego schronienia. Zawartą w 2021 roku umowę aneksowano trzykrotnie w okresie objętym oceną. Na dzień kontroli obowiązywał aneks nr 1/2023 z 14 lutego 2023 roku [zał. nr 7]. Po każdym roku realizacji zadania ww. podmiot składa Zleceniodawcy sprawozdanie z wykonania zadania Jak wynika z przedłożonego przez Caritas

Diecezji Kieleckiej sprawozdaniu końcowym z realizacji ww. zadania, w okresie od 1.01.2022r. do 31.12.2022 r. z różnych form pomocy oferowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej skorzystało 205 mieszkańców powiatu kieleckiego ziemskiego, w tym 163 kobiety, 33 mężczyźni oraz 9 dzieci. Z pomocy w formie całodobowego, czasowego schronienia w hostelu CIK skorzystało 6 osób – były to 3 kobiety i 3 dzieci z terenu powiatu kieleckiego.

Ponadto, powiat kielecki ziemski w 2022 roku działając w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zlecił realizację zadania publicznego pod nazwą: „Prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży”. Realizatorem zadania było Koło Kieleckie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta z siedzibą ul. Żeromskiego 36a w Kielcach. Ww. podmiot otrzymał na powyższe zadanie dotację w wysokości 40 tys. zł. Umowę na realizację ww. zadania zawarto 1 lutego 2022 r., aneks zawarto 28 marca 2022r. Zadanie realizowane było od 1 lutego do 31 grudnia 2022 roku. Ze złożonego przez ww. podmiot sprawozdania końcowego wynika, że w miesiącach luty-lipiec 2022 roku w placówce przebywały 3 osoby z terenu powiatu kieleckiego ziemskiego. Specjaliści zatrudnieni w placówce (pedagog, pracownik socjalny, psycholog, wolontariusze) przebywającym w placówce osobom udzielili wsparcia w formie poradnictwa w wymiarze łącznym 108 godzin. Zawarta na rok 2022 umowa została aneksowana 28 marca 2022 r. [zał. nr 7].

2) Sposób realizacji przez powiat zadania, polegającego na prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa

W rejestrze jednostek specjalistycznego poradnictwa Wojewody Świętokrzyskiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach zarejestrowane zostało pod nr 8. Wśród form poradnictwa świadczonych przez ww. do rejestru zgłoszono poradnictwo prawne (1 w tygodniu), poradnictwo psychologiczne (2 razy w tygodniu). Ponadto, jednostka zapewniała kontakt z interwentem kryzysowym w poniedziałki w godz. 9.00 – 12.00 oraz w środy i czwartki w godz. 15.00 – 18.00. Do rejestru zgłoszono również telefony interwencyjne pod jakimi należy kontaktować się z kadrą PCPR. Dane zgłoszone do rejestru w 2023 roku nie uwzględniają informacji na temat funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego przy ul. Okrzei 18/7 mimo, że placówka ta świadczy poradnictwo prawne na rzecz mieszkańców powiatu kieleckiego i zapewnia dostępność do pomocy prawnej po godzinach pracy PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi ewidencję świadczonego poradnictwa w formie tabelarycznej. Ewidencja zawiera liczbę porządkową, datę udzielenia świadczenia, dane beneficjenta wsparcia, zakres udzielonej pomocy, podpisy beneficjenta i specjalisty udzielającego wsparcia. Odrębna ewidencja prowadzona jest w odniesieniu do poradnictwa telefonicznego,

Łopusza

poradnictwa pedagogicznego, jak również poradnictwa udzielanego w związku z realizacją przez PCPR projektu osłonowego MRiPS „Rodzina bez przemocy”.

3) Kwalifikacje osób realizujących działania interwencyjne, w tym udzielających wsparcia psychologicznego, socjalnego i prawnego

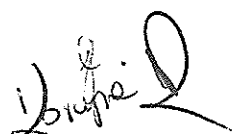
Za prowadzenie interwencji kryzysowej oraz prowadzenie poradnictwa specjalistycznego odpowiadają:

- Pani Lidia Świeboda Toborek – zatrudniona w wymiarze ½ etatu – wykształcenie wyższe psychologiczne na kierunku psychologia. Posiada certyfikat ukończenia kursu specjalistycznego z zakresu interwencji kryzysowej (288 godzin) oraz ukończone pedagogiczne studia podyplomowe;
- Pani Edyta Domagała – zatrudniona w wymiarze ¾ etatu – wykształcenie wyższe pedagogiczne, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie: interwencja kryzysowa; mediacje-alternatywne metody rozwiązywania sporów; doradztwo zawodowe, edukacyjne, coaching karier; organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej; 5-letnie studium psychoterapii w nurcie systemowej terapii rodzin. kursy w zakresie pracy z osobami dotkniętymi przemocą, w tym ukończony II stopień Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, oraz kursy w zakresie pracy ze sprawcami przemocy – podstawowy i zaawansowany).
- Pani Karolina Czerwiak – zatrudniona w wymiarze 1 etatu – wykształcenie wyższe pedagogiczne;
- Pan Łukasz Cuper – zatrudniony w wymiarze 1 etatu – wykształcenie wyższe pedagogiczne;
- Pani Joanna Chmielewska – zatrudniona w wymiarze 1 etatu – wykształcenie wyższe pedagogiczne.

Poradnictwo prawne świadczy w PCPR Pani Anna Kangier – zatrudniona w wymiarze ½ etatu – wykształcenie wyższe na kierunku prawo (wpisana na listę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach).

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Powiat kielecki ziemski realizuje interwencję kryzysową i poradnictwo specjalistyczne za pomocą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach;
2. Jednostka świadczy pomoc interwencyjną od poniedziałku do piątku, zarówno w formie bezpośredniego kontaktu, jak i telefonicznie. Pomoc interwencyjna prowadzona jest

- w różnych godzinach, również poza godzinami pracy PCPR. W ramach pomocy interwencyjnej osoby w kryzysie mogą skorzystać z pomocy psychologicznej, prawnej oraz socjalnej. Wsparcie zapewniane jest niezwłocznie, najczęściej w dniu zgłoszenia do PCPR;
3. Za świadczenie interwencji i specjalistycznego poradnictwa odpowiada kadra *wielosobowego stanowiska do spraw interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie* oraz zatrudniony w jednostce radca prawny. Poradnictwo prawne świadczone jest również poza godzinami pracy PCPR;
 4. Powiat kielecki ziemski nie dysponuje własną infrastrukturą w postaci ośrodka interwencji kryzysowej. Zapewnienie czasowego całodobowego schronienia w ramach interwencji kryzysowej w okresie kontroli zlecone zostało w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Caritas Diecezji Kieleckiej. W trybie ww. ustawy powiat zlecił również prowadzenie Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży. Zleceniobiorcą zadania w okresie kontroli było Koło Kieleckie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta będące organem prowadzącym dla ww. placówki w Wiernej Rzece gm. Piekoszów;
 5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach zostało wpisane do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa pod nr 8;
 6. W celu świadczenia interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego jednostka zatrudnia sześciu specjalistów: psychologa, czterech pedagogów oraz radcę prawnego. Pracownicy świadczący pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej, o której mowa w art. 19 ust. 2 oraz art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku posiadają niezbędne kwalifikacje do ich udzielania;

Uwagi:

Dane zgłoszone do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa nie uwzględniają informacji na temat Punktu Konsultacyjnego zlokalizowanego przy ul. Okrzei 18/7 mimo, że placówka ta świadczy poradnictwo prawne na rzecz mieszkańców powiatu kieleckiego i zapewnia dostępność do pomocy prawnej po godzinach pracy PCPR;

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie**.

VI. Podstawa ustaleń kontroli

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o sprawdzoną dokumentację. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Panią Anną Florczyk - Bielną.

Łolujie *PD*

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolującą daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, Dz.U. 2020 poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Kielce, dn. 15.01.2024 r.

15.01.2024

Ze strony kontrolującej:

Kamila Sokolowska
Anne Horupa

Data podpisania protokołu

22.01.2024

Ze strony kontrolowanej:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Kielcach
Anna Florczyk-Bielna

[Handwritten signature]